

Гринь Віра
студентка
Овчарик Зоряна
к.е.н, доцент

ВП НУБіП «Ніжинський агротехнічний інститут»,
м. Ніжин

ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧІ ВИТРАТИ ЯК СКЛАДОВА ВИРОБНИЧОЇ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Важливою складовою собівартості продукції є загальновиробничі витрати.

Відомо, що від організації їх обліку, побудови системи калькулювання, обрання методів і способів віднесення даних витрат до собівартості виробленої продукції залежить прийняття багатьох рішень: від рішення про вихід на ринок, установлення ціни на продукцію до рішення про припинення виробництва певного виду продукції. Тому дуже важливо розуміти, які саме витрати відносяться до досліджуваних, та які з них включаються до виробничої собівартості продукції. Вчені наводять різні визначення загальновиробничих витрат (таблиця 1).

Якщо розглянути всі подані визначення загальновиробничих витрат, то можна помітити, що в них багато спільного. На основі розглянутого матеріалу пропоную наступне визначення даного поняття:

Загальновиробничі витрати — це витрати, пов'язані з виробництвом декількох видів продукції, які потребують розподілу між ними для включення до собівартості конкретного виробу.

До складу загальновиробничих витрат входять:

1. витрати, призначені для управління виробництвом:
  - зарплата апарату управління дільницями, цехами, структурними підрозділами;
  - відрахування на медичне страхування, соціальні заходи;
  - на оплату службових відряджень працівників дільниць і цехів.
2. Амортизація основних засобів і нематеріальних активів дільничного і цехового призначення.
3. витрати на обслуговування активів загальновиробничого призначення:
  - ремонт і експлуатацію;
  - операційну оренду;
  - страхування.
4. Витрати на організацію виробництва і вдосконалення технології виробництва:
  - заробітна плата працівників;
  - відрахування в соціальні фонди;
  - витрати, призначені для вдосконалення продукції, підвищення її надійності та інших експлуатаційних характеристик;
  - оплату послуг і робіт сторонніх організацій.

5. Витрати, призначені для утримання виробничих приміщень (освітлення, опалення, водовідведення та водопостачання, інші комунальні витрати) і виробничого процесу (заробітна плата загальноновиробничого персоналу, відрахування на медичне страхування та соціальні заходи).

6. Витрати на техніку безпеки, технологічний контроль, охорону навколишнього середовища та праці.

7. Інші витрати:

– недостачі від незавершеного виробництва, від псування і втрат матеріальних цінностей;

– витрати на переміщення матеріалів, сировини всередині підприємства;

– оплати простоїв .

Слід також звернути увагу на те, що Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» передбачено, що не всі загальноновиробничі витрати включають у виробничу собівартість продукції. Так, постійні нерозподілені загальноновиробничі витрати не включають у виробничу собівартість, а відносять до собівартості реалізованої продукції. До виробничої собівартості належать змінні загальноновиробничі витрати та постійні розподілені загальноновиробничі витрати. До змінних загальноновиробничих витрат належать витрати виробництва, що змінюються прямо (або майже прямо) пропорційно до зміни обсягу діяльності. До постійних загальноновиробничих витрат відносять витрати на обслуговування та управління виробництвом, що залишаються незмінними (або майже незмінними) при зміні обсягу діяльності.

Отже, дослідивши дане питання, приходимо до наступних висновків:

1) загальноновиробничі витрати характеризують ресурси, використані в процесі виробництва продукції;

2) в складі загальноновиробничих витрат відображаються витрати, пов'язані з організацією і управлінням виробництвом у виробничих підрозділах, а також витрати, пов'язані з утриманням і експлуатацією устаткування і транспортних засобів внутрівиробничого призначення;

3) всі витрати операційної діяльності, в тому числі загальноновиробничі, формуються в розрізі економічних елементів і статей витрат;

4) загальноновиробничі витрати в більшій своїй величині (змінні і розподілені постійні) списуються на собівартість реалізованої продукції, тобто на витрати діяльності одночасно із визнанням доходу від реалізації.

Таблиця 1

Визначення загальновиробничих витрат

Автор	Суть досліджуваного питання	Спільні риси
Атамас П.Й.	Загальновиробничі витрати — це витрати на продукцію, які не можуть бути віднесені до певного об'єкта обліку витрат економічно доцільним методом (непряма зарплата, витрати на утримання обладнання, утримання виробничих приміщень тощо). [1]	Усі представлені автори зазначають, що загальновиробничі витрати – це витрати, які не можуть бути віднесені до певного об'єкта обліку витрат, оскільки вони пов'язані з виробництвом декількох видів продукції і тому підлягають розподілу між видами виготовленої продукції.
Верига Ю.А.	Загальновиробничі витрати — це непрямі витрати, що виникли на етапі виробництва, пов'язані з його організацією і управлінням та які підлягають розподілу між видами виготовленої продукції й включаються до виробничої собівартості у межах виконання нормальної виробничої потужності за звітний період. [2]	
Лишиленко О.В.	Загальновиробничі витрати — це витрати підрозділу підприємства, який виробляє декілька видів продукції, які не можуть бути прямо віднесені до собівартості конкретного виду продукції і включені до її виробничої собівартості за прямою ознакою. [4]	
Мисака Г.В., Шарманська В.М.	Загальновиробничі витрати — це витрати, які не мають безпосереднього відношення до об'єкта калькулювання, і тому включаються до собівартості продукції, робіт, послуг на основі проведення розподілу пропорційно економічно обґрунтованим критеріям.	
Волкова І.А.	Загальновиробничі витрати — це витрати на виробництво, які не можуть бути віднесені безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом і тому потребують розподілу. [3]	

Список використаних джерел

1. Атамас П. Й. Управлінський облік: 2-ге вид. Навчальний посібник / П.Й. Атамас. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 440 с.
2. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік. Навч. пос. / Ю.А.Верига. - К.: Центр учбової літератури, 2008. — 396 с.
3. Волкова І.А. Фінансовий облік-1. Навчальний посібник. І.А. Волкова. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 228 с.
4. Лишиленко О.В. Вдосконалення методів оцінки вибуття виробничих запасів у системі прийняття управлінських рішень в сільськогосподарських підприємствах / О.В. Лишиленко // Науковий вісник державної академії статистики, обліку та аудиту. – 2006. – №4. – С. 64-72.